

SKJULT MOBBI NG

v/ Tove Flack

Senter for Atferdsforskning
Universitetet i Stavanger

Definisjon av mobbing

Med mobbing eller plaging forstår vi psykisk og/eller fysisk vold rettet mot et offer, utført av enkeltpersoner eller grupper.

Mobbing forutsetter et ujevnt styrkeforhold mellom offer og plager, og at episodene gjentas over tid.

Ulike former for mobbing

Direkte former:

Fysisk plaging
Verbal trakassering

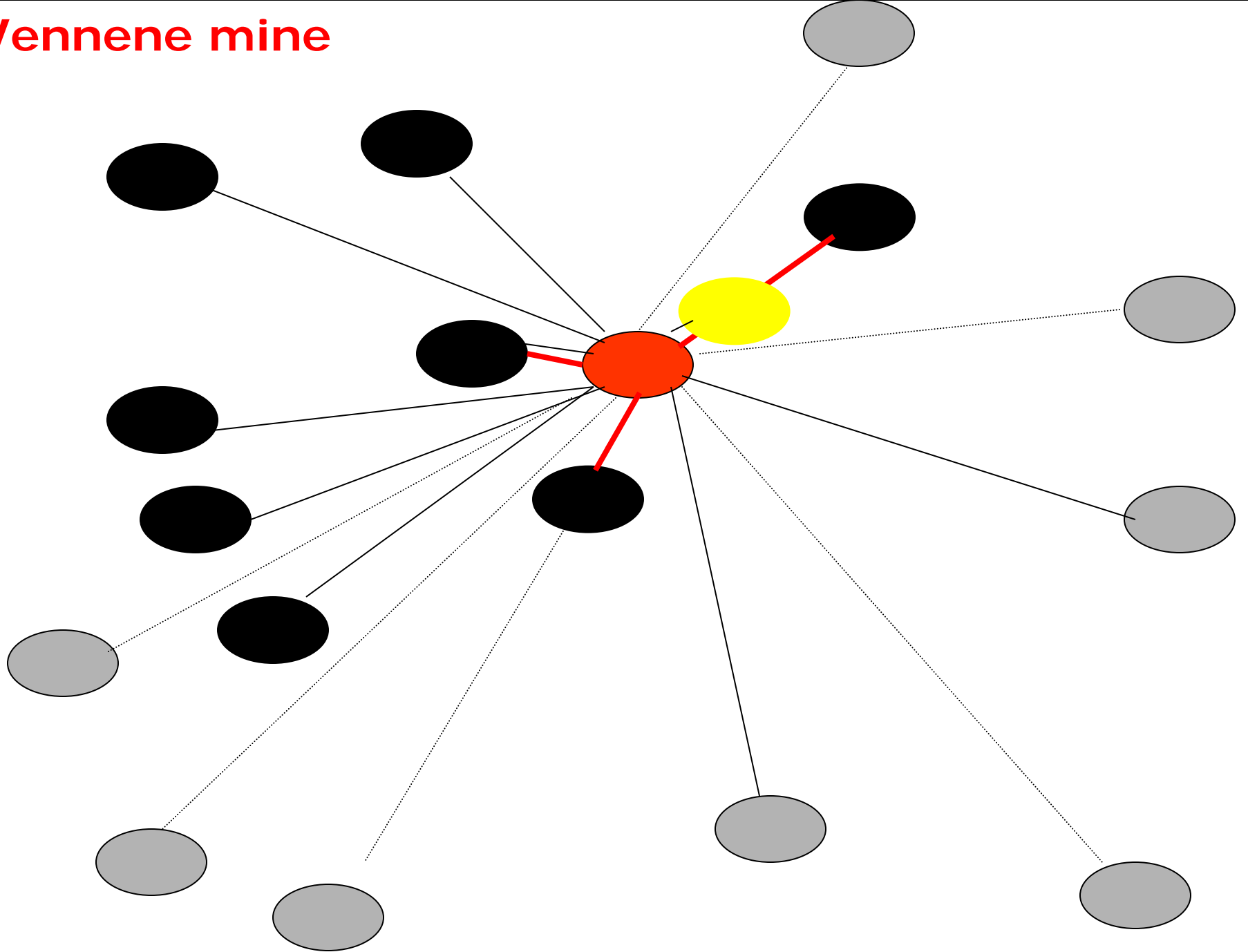
Indirekte former:

Baksnakking – ryktespredning
Nonverbal trakassering
Handlinger som indirekte krenker en annen

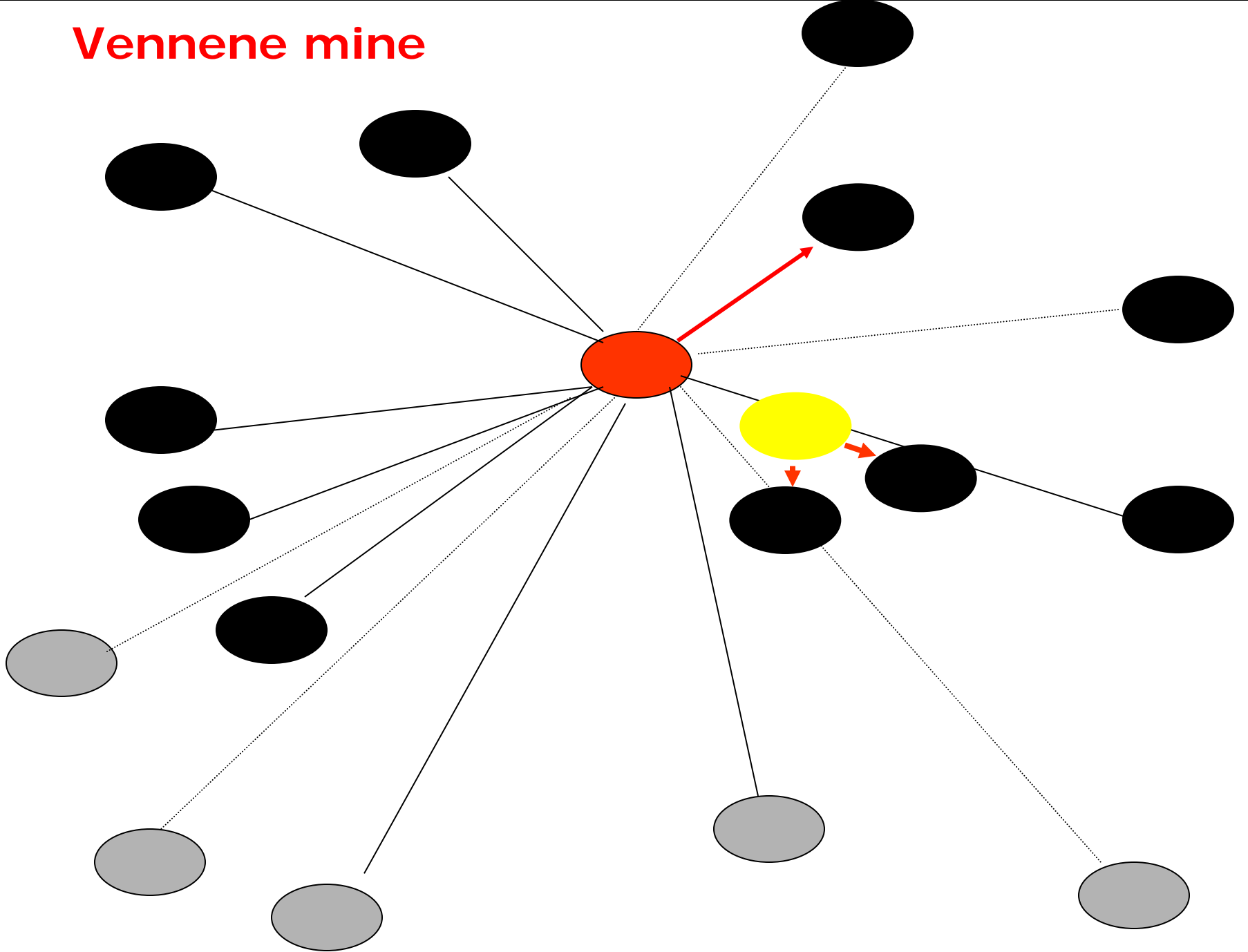
Digitale indirekte former:

Internett, msn, face book,
hjemmesider

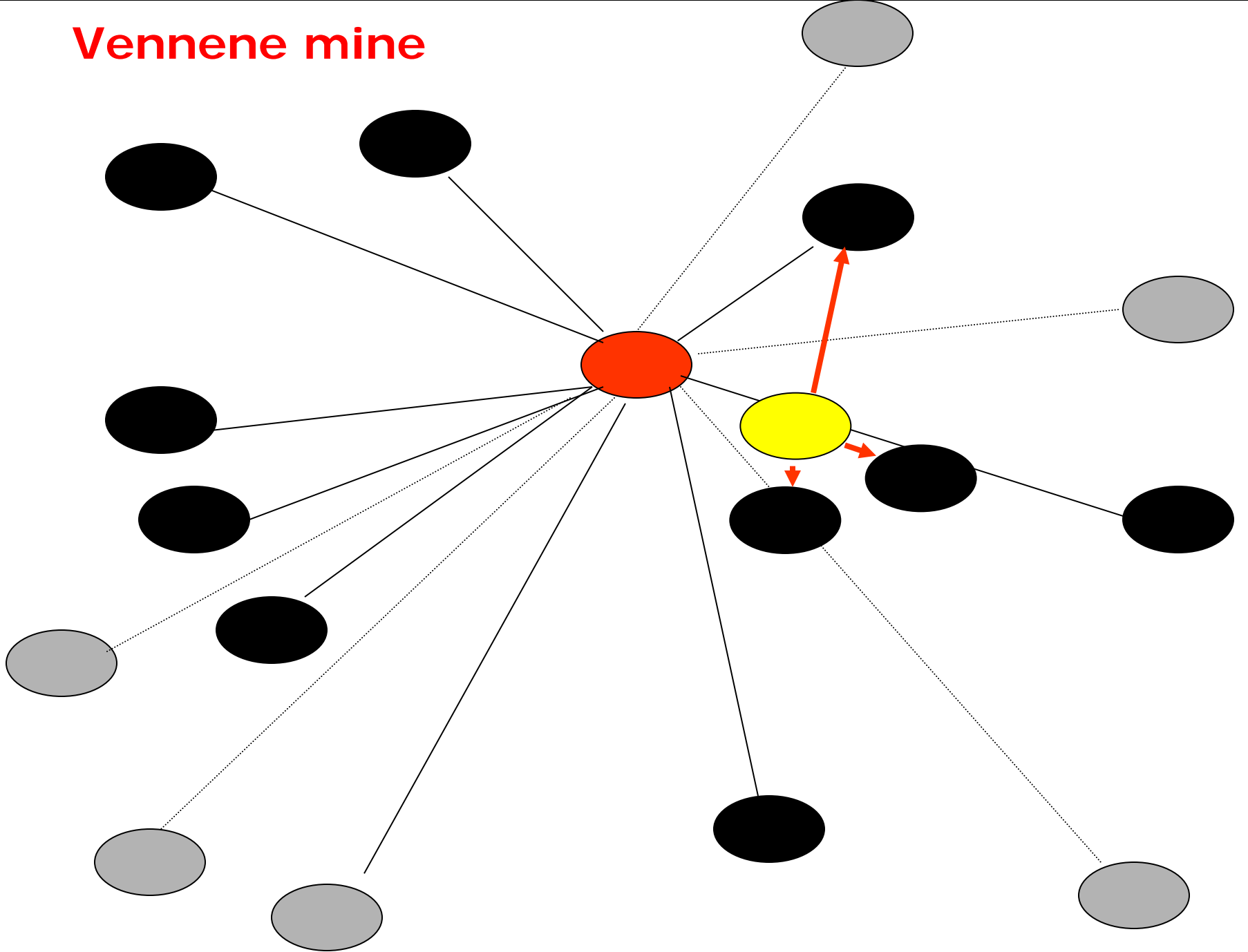
Vennene mine

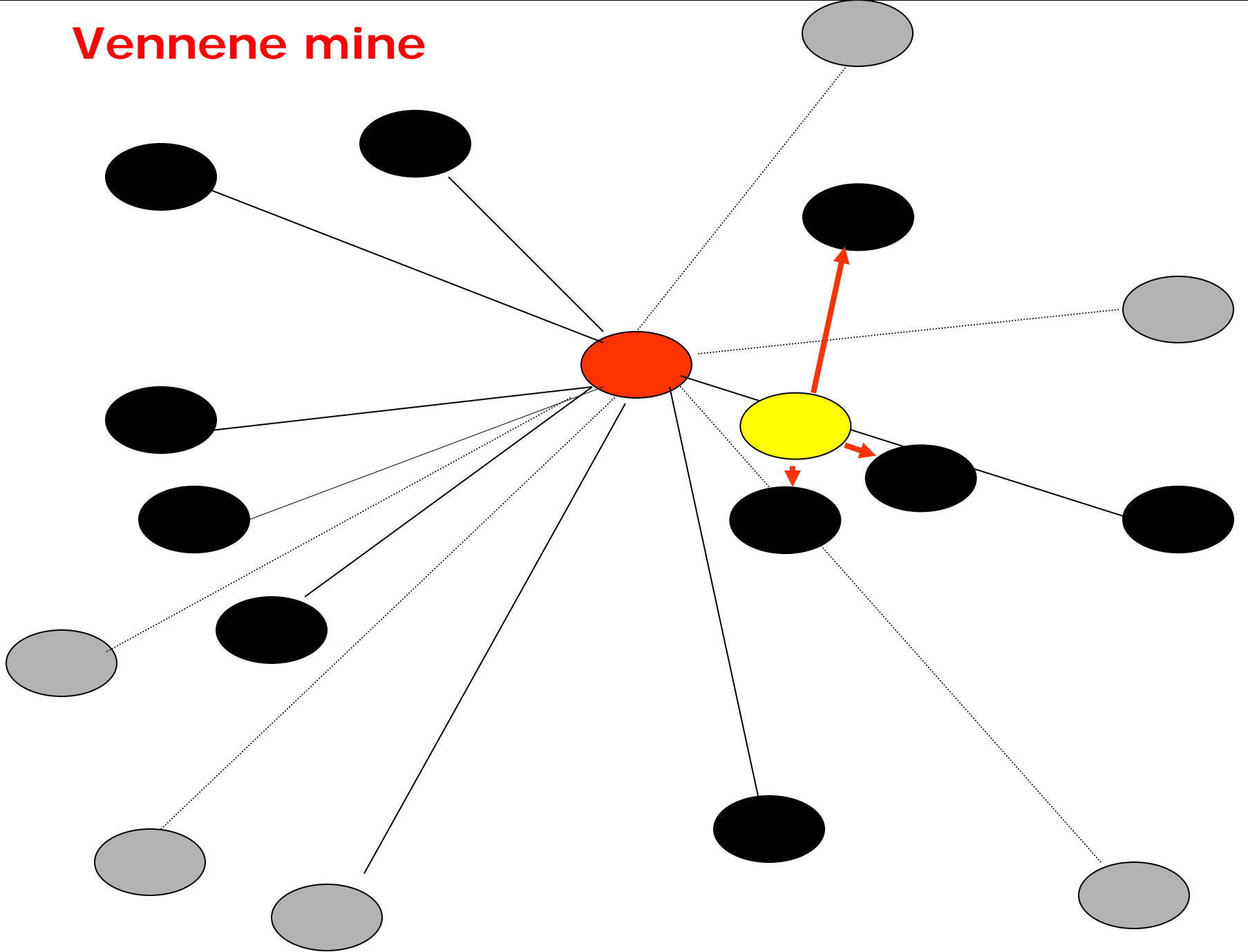
Vennene mine

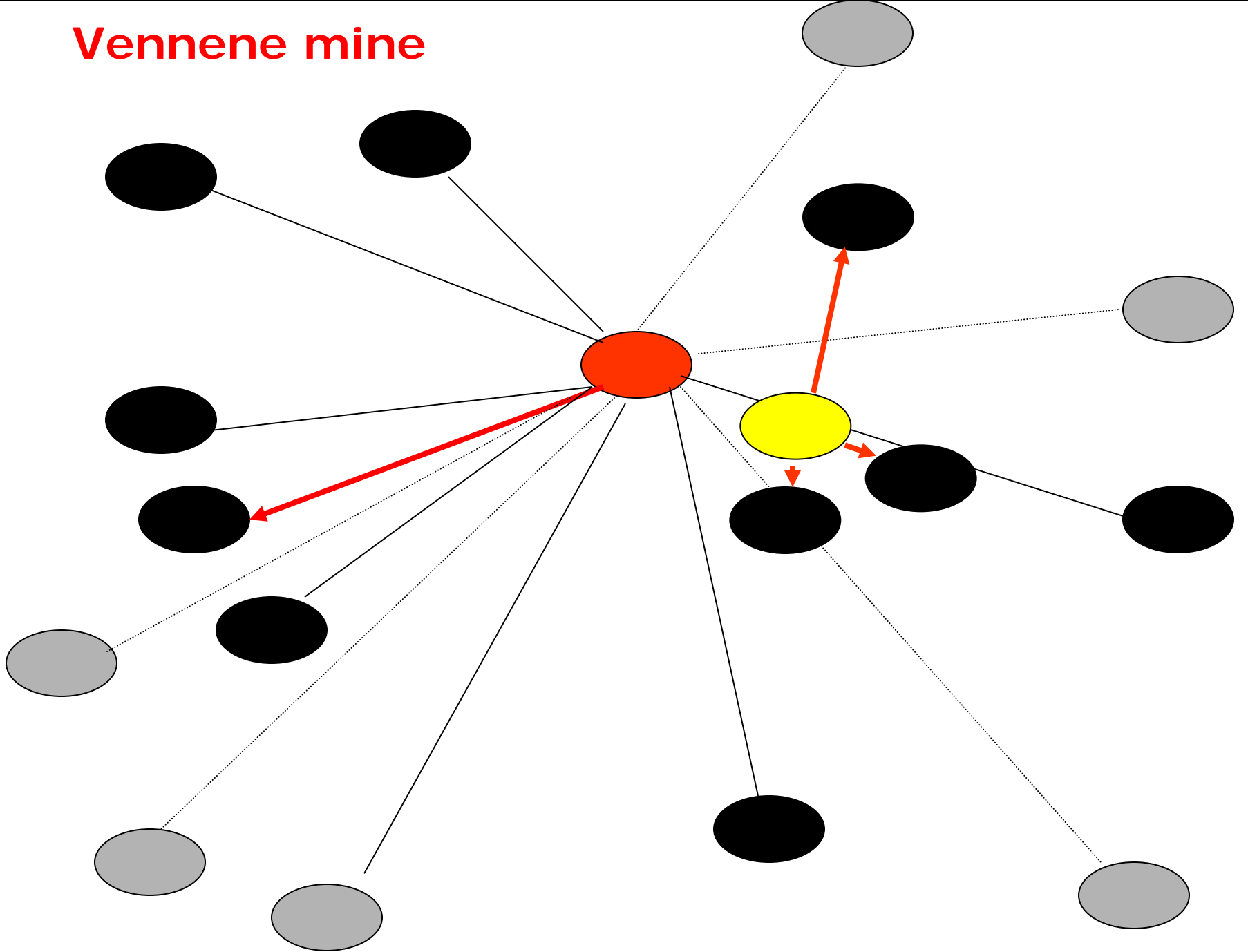
Vennene mine

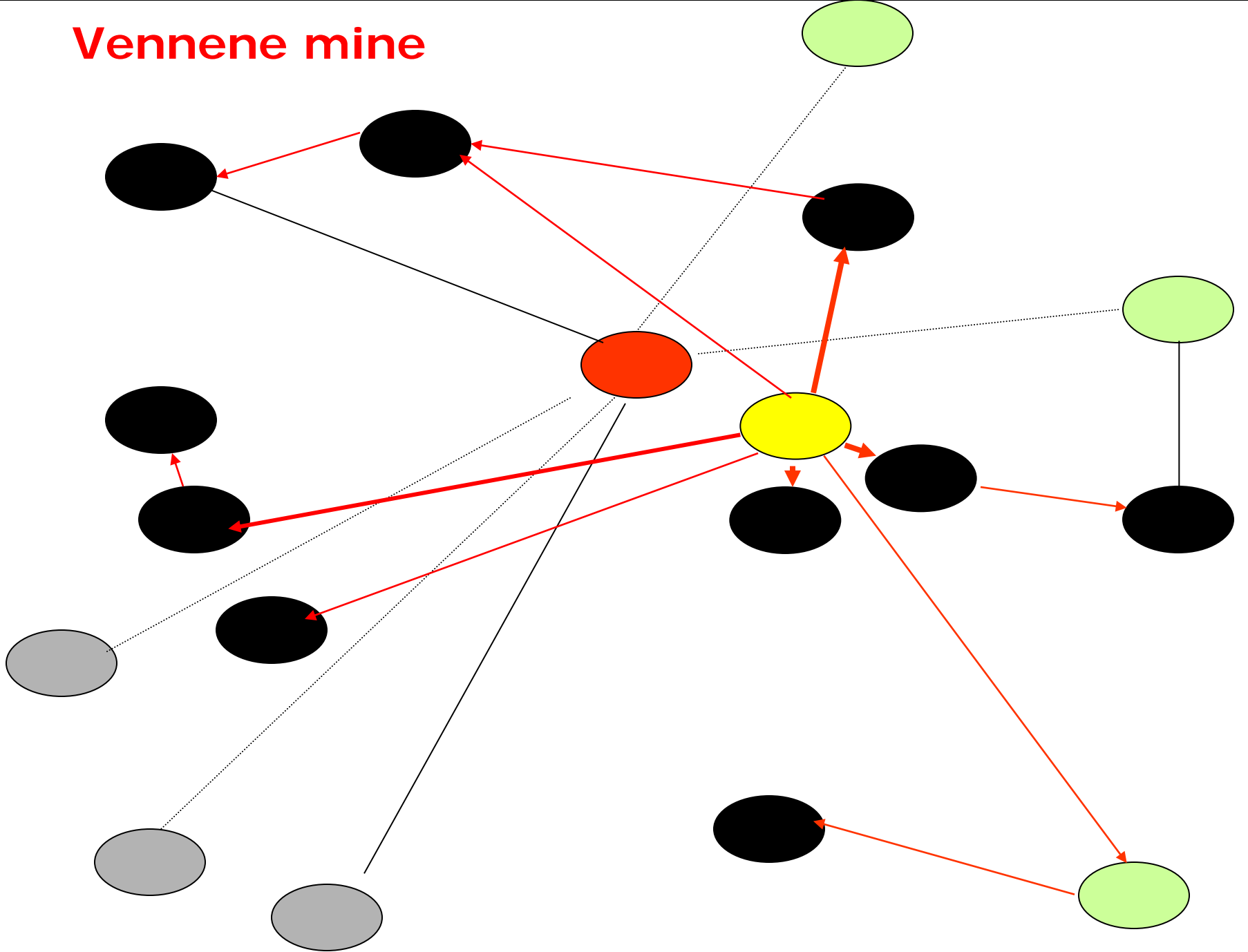
Vennene mine

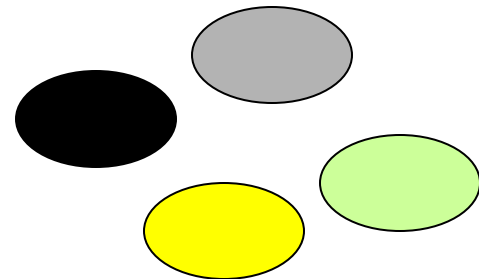
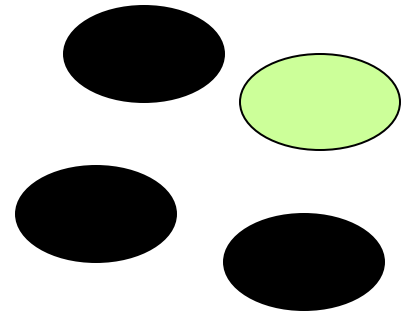
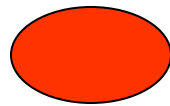
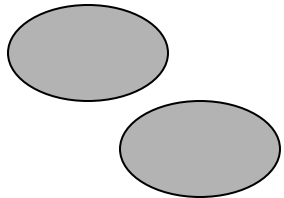
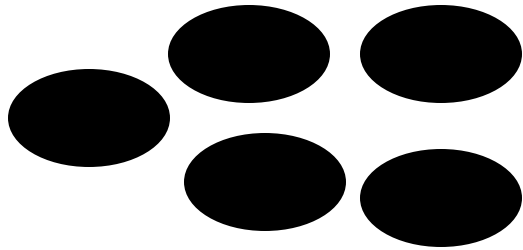
Vennene mine

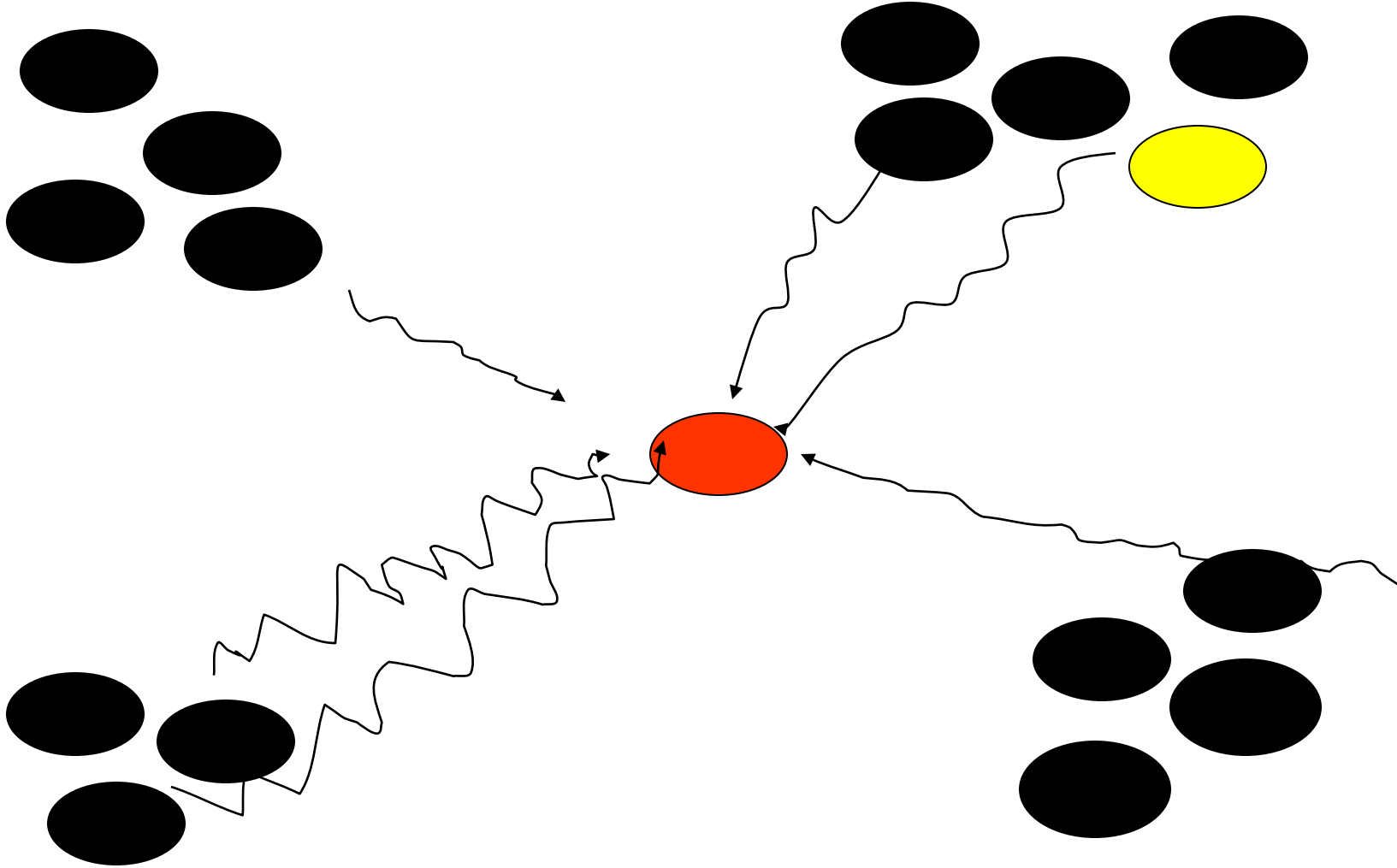
Vennene mine

Vennene mine

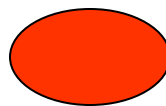
Mobbefofferets situasjon:

Mobbeofferets situasjon:
Noen som setter fingeren til
hodet og glør på deg ,
du er teit signal.

Et nedlatende blick

Du kommer borti ei jente som
snur seg og sier ” kutt ut”

Du har en ny jakke og få
Kommentaren:
”prøver du å være kul”

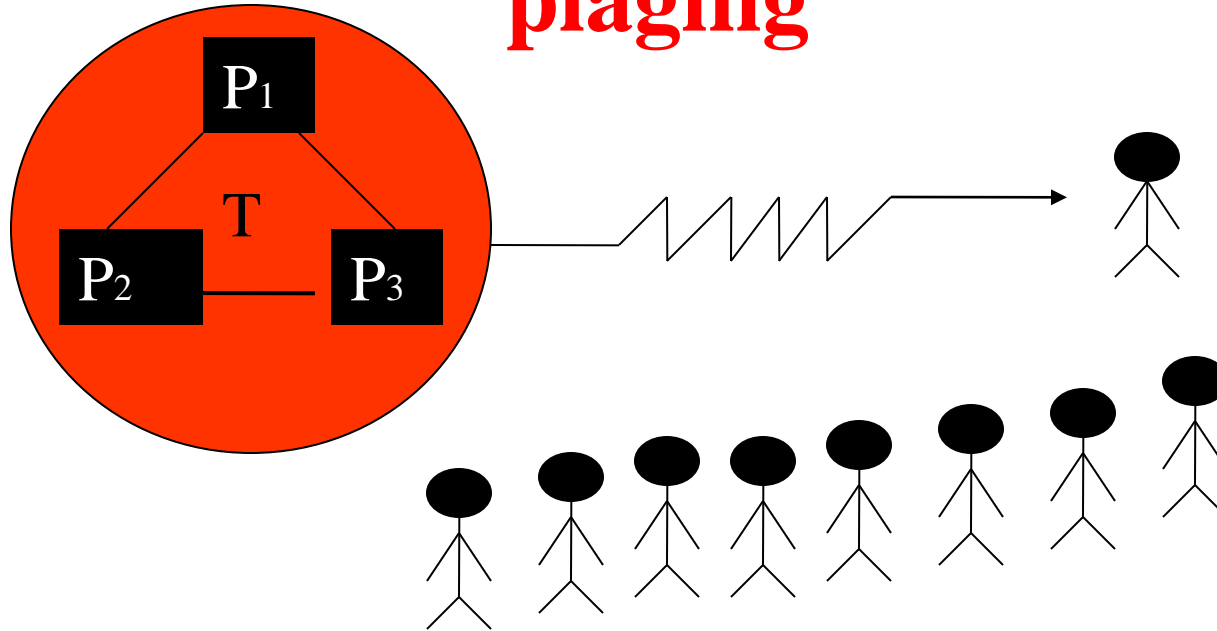
Du kommer bort og de går

Ingen snakker til deg

Ingen svarer når du
kommer med en
kommentar

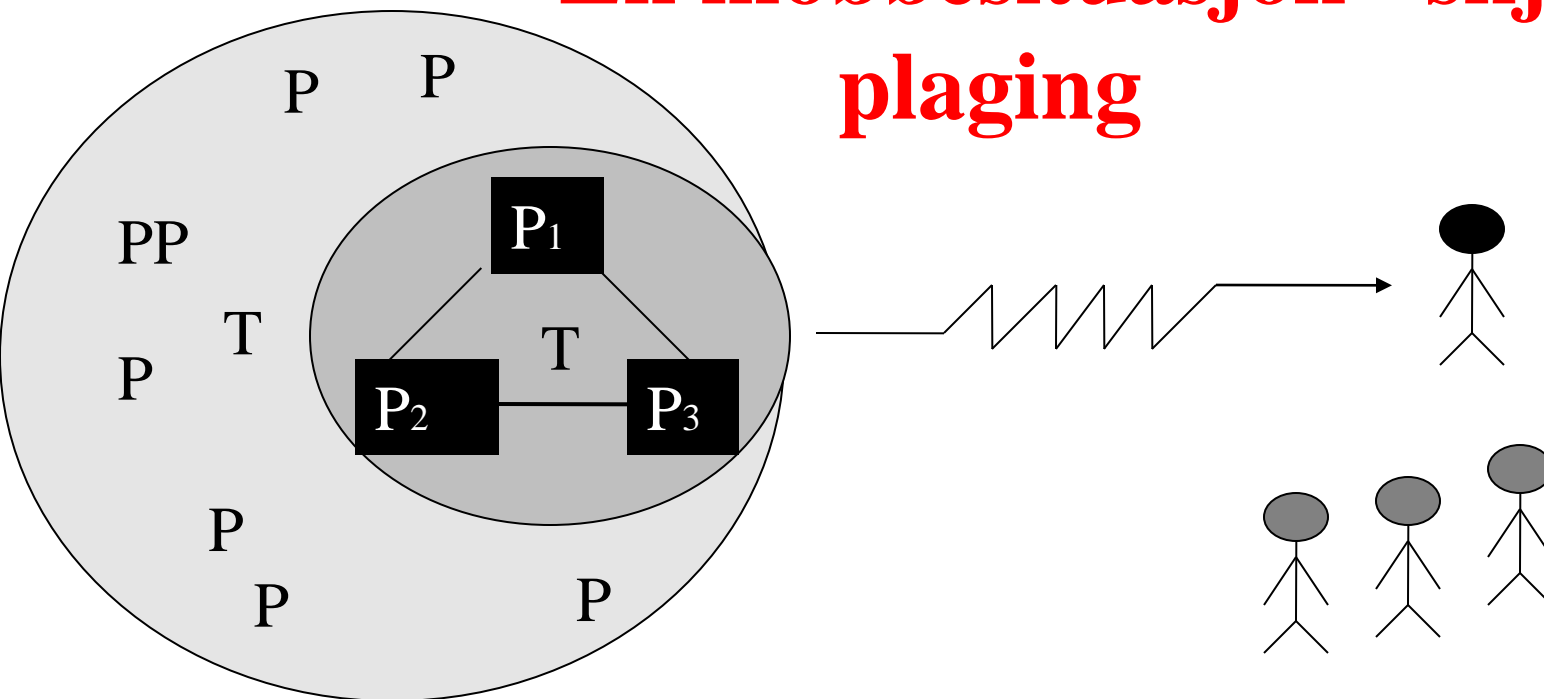
Ingen positive
Henvendelser hele dage

En mobbesituasjon – direkte plaging

**Mobbing er en bevisst handling
Mennesker plager andre for å oppnå noe**

En mobbesituasjon - skjult plaging

PROAKTIV AGGRESIVITET

TILSKUERE

REDUSERTE HEMNINGER

- makt, tilhørighet

- oppløsning av ansvar i grupper

- psykologisk distanse

- legitimering

Kjønnsforskjeller og skjult mobbing:

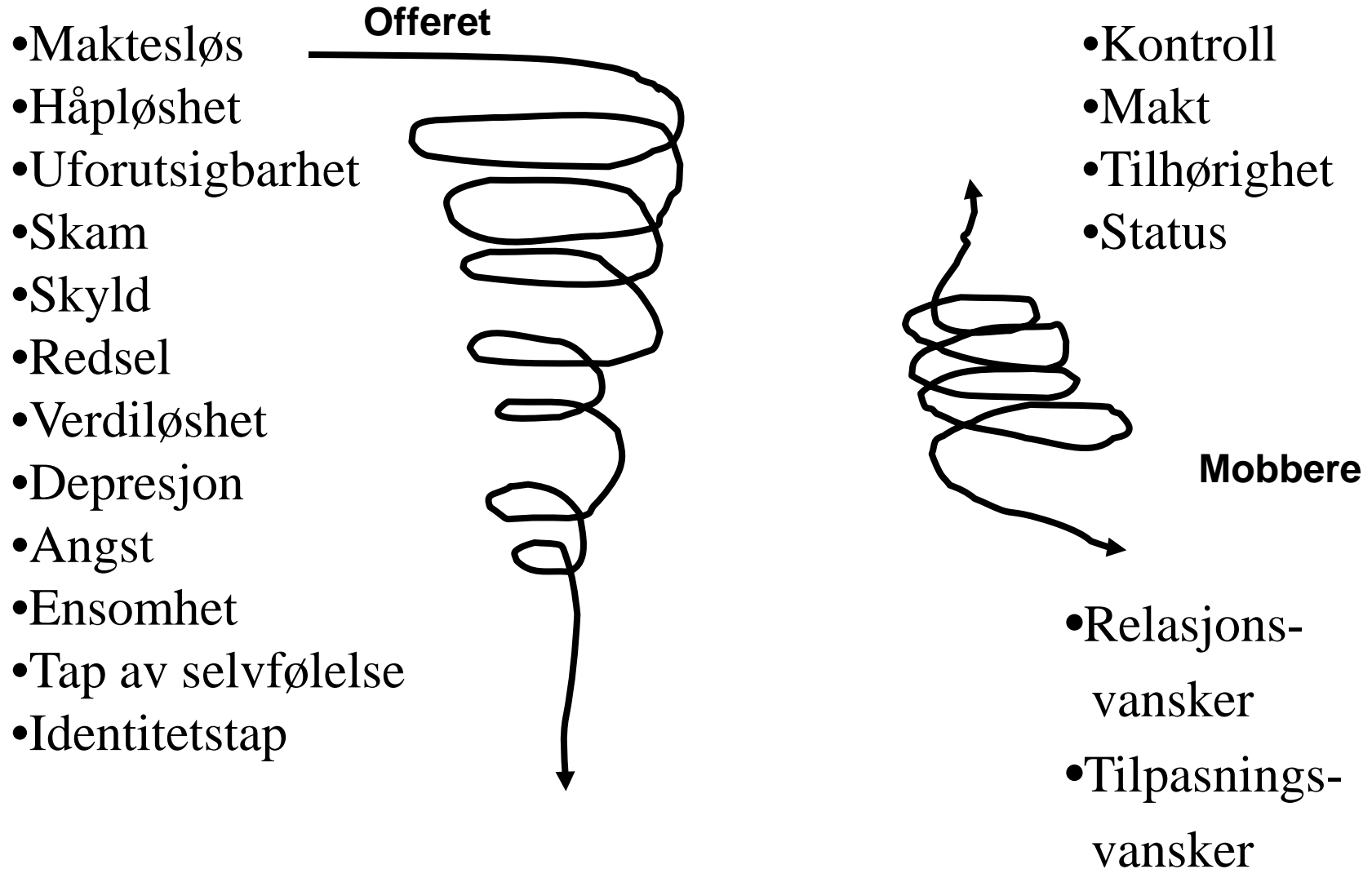
Forskningsarbeidene om kjønns forskjeller knyttet til skjult mobbing er inkonsistente men viser at:

Gutter mobber både direkte og indirekte

Indirekte metoder karakteriserer jentemobbing i stor grad
Forventing til jenter om å være "snille" kan føre til at aggresjon blir indirekte.

Jenter har høy kompetanse på relasjoner og kan trolig være mer raffinerte og utspekulerte når de mobber skjult enn hva gutter er.

Konsekvenser av mobbing

§ 9A - Opplæringsloven

- Alle elever har rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring.
- Alle elever har rett til å oppleve trygghet og sosial tilhørighet.
- Personalet ved en skole har plikt til å handle overfor krenkende atferd.(kan dømmes ved unnlatenhet)
- Fylkesmannen vil nå være øverste klageinstans.

Fokus på endring hos den voksne

Vansker oppstår aldri i et vakuum

Endret atferd hos voksne fører til endret atferd hos barn og unge

Holdninger som hindrer avdekking

Dette er ikke så alvorlig.

Elever kan ordne opp og bli venner bare de snakker ut .

Hun/ han er nok skyld i det selv.

**Resultat : uklart hva som faktisk skjer
tiltak som ikke virker**

Mestringsstrategier for mobbeofre

Passive mestring:

- Underdanige
- Stille,
- forsiktige,
- Følsomme
- Usikre
- Tar ofte lett til tårene

Aktiv mestring:

- Hissige
- Forsøker å ta igjen
- Rastløse
- Hyperaktive
- Irriterende atferd
- Kan forsøke å mobbe svakere elever

Avdekking

Krever systematisk arbeid for å få tak i samspill mellom elever

Observasjon

Tilstand i skolen:

Lærere har lite teoretisk kunnskap om observasjon av samspill

og

Lite praktisk erfaring med systematisk og gjennomtenkt observasjon av samspill

Kommunikasjonsverktøy

- Kroppslige bevegelser
- Kroppslige forflytninger
- Kroppslig plassering
- Uttrykk i øyne og ansikt
- Øyekontakt
- Ord – lyder – tonefall
- Handlinger

Samtale

Hvordan kan skolen avdekke mobbing gjennom samtaler med elever?

Elevsamtaler som egner seg for å avdekke mobbing gir informasjon om:

Vennestruktur i klassen

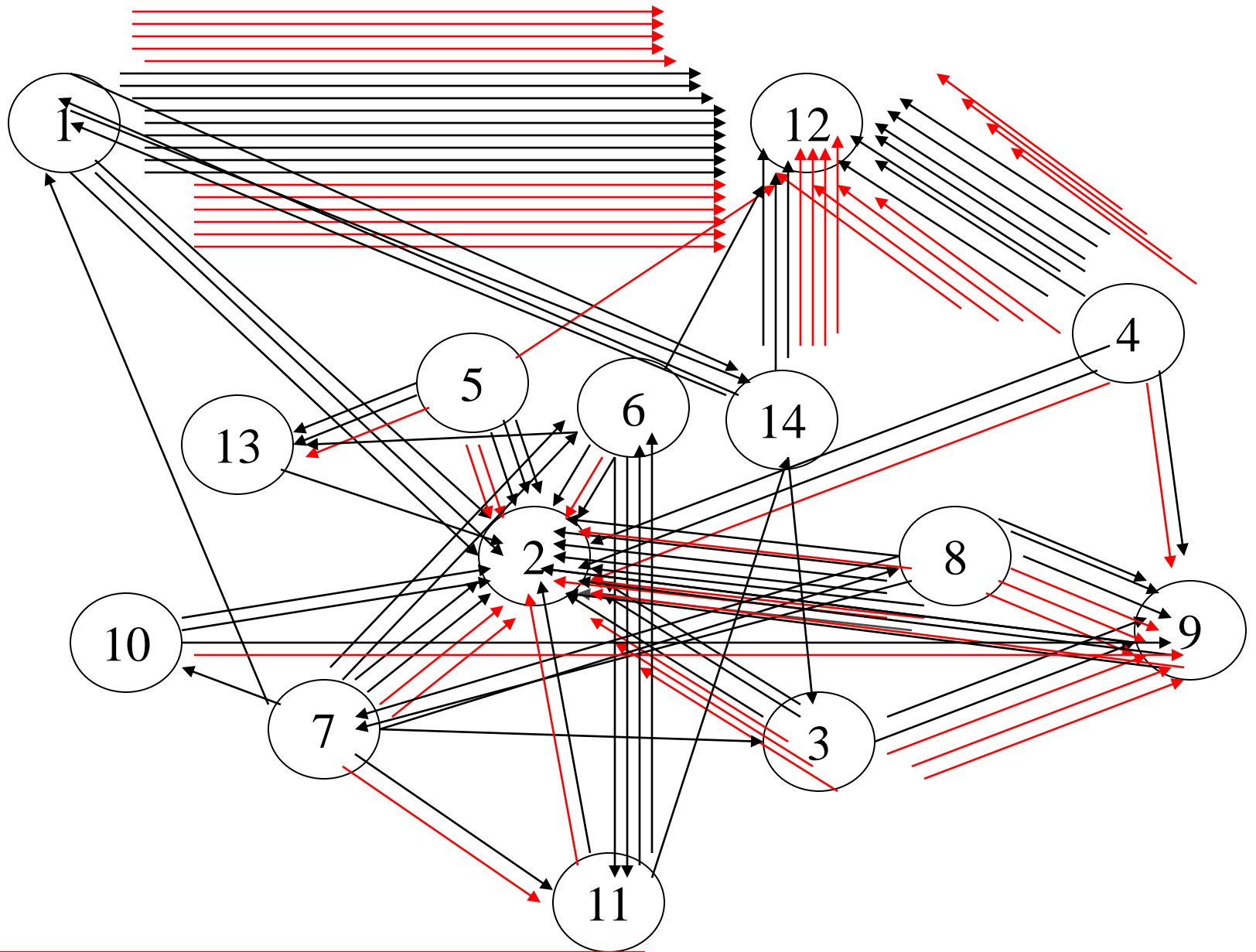
Ønsket vennestruktur i klassen

Den enkelte elevs sosiale posisjon, popularitet

Innflytelse

Positiv og negativ kommunikasjon mellom elever

Positive og negative holdninger til medelever

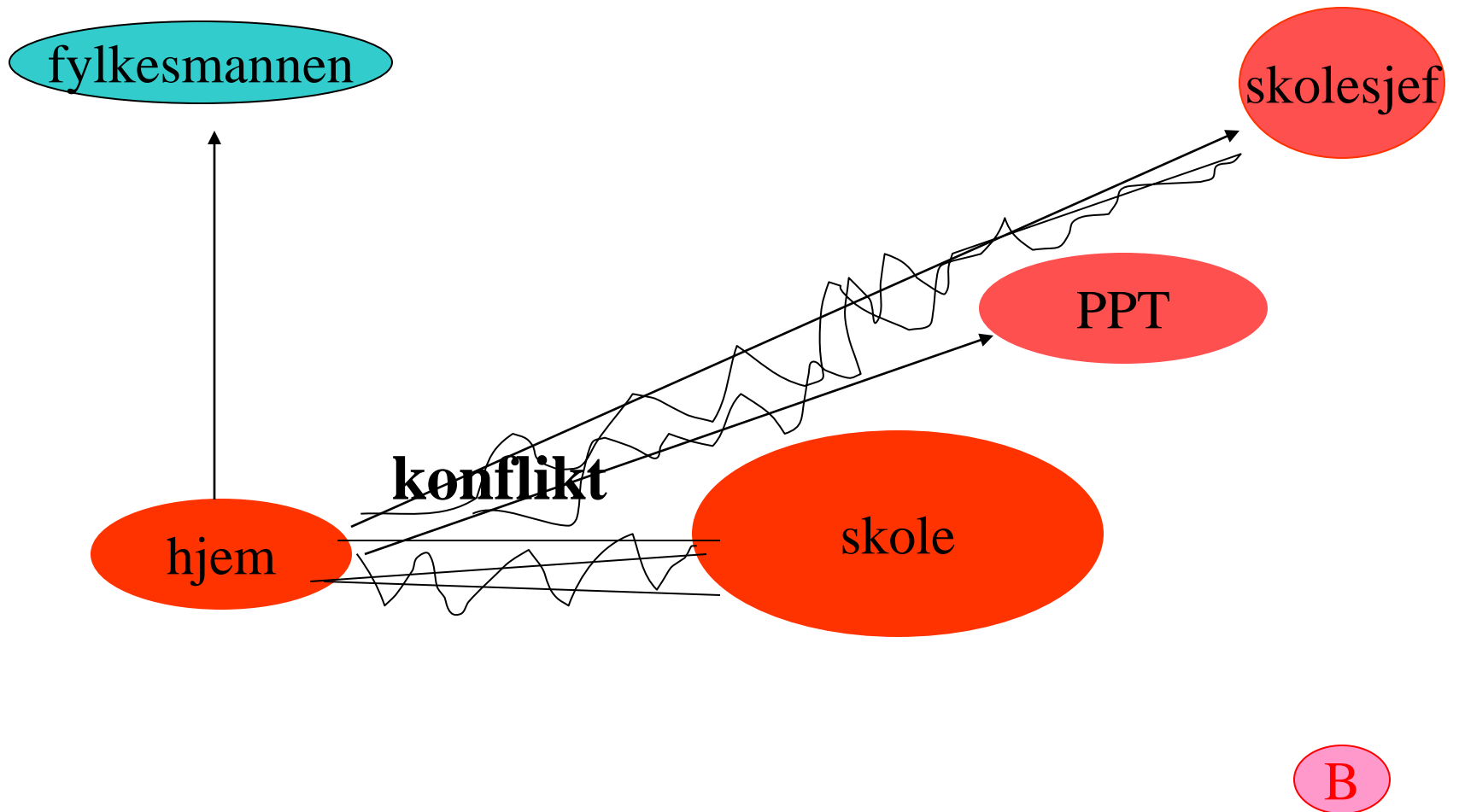

Baksnakking og utestenging

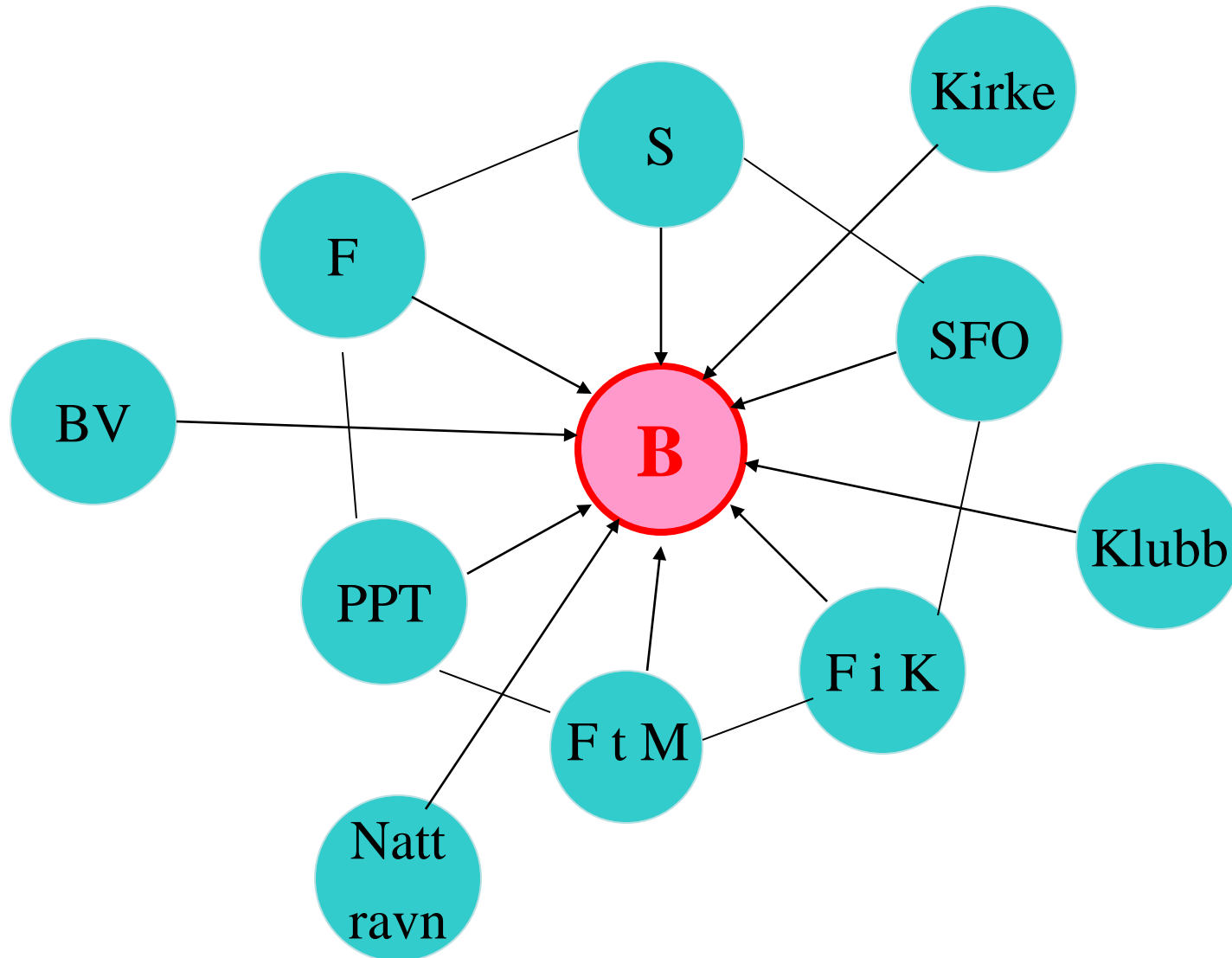
Hva kan en forvente at foresatte gjør for å avdekke mobbing?

- Har fokus på hvordan eget barn er i samspill med andre
- Er observante i forhold til tegn på at eget barn er offer / mobber
- Tar ansvar når en opplever at eget barn mobber eller blir mobbet
- Tar kontakt med skolen for samarbeid
- Lar skolen ha regien
- Ha klare forventinger til skolen
- Samarbeide om å avdekke og stoppe mobbingen

VOKSENKONFLIKT ELLER MOBBESAK

Samarbeid med barnet i sentrum

Hva kan en forvente at skolen gjør for å avdekke og mobbing ?

- Undersøker saken umiddelbart når de får informasjon om at en elev muligens blir mobbet.
- Undersøkelse skal inneholde et systematisk arbeid for å få tak i samspill og kommunikasjon mellom elevene i klassen / gruppen og særlig samspill mellom mulig offer og andre elever.

Dette skal skrifteliggjøres:

- Hvem som har ansvar for avdekking i den konkrete sak
- Hvilke metoder som er brukt
- Når avdekkingen skal være gjort

Hva kan en forvente at skolen gjør for å stoppe mobbing ?

- Utfører problem løsende samtaler for å stoppe mobbing
- Lar mobbing få konsekvenser dersom det fortsetter
- Samarbeider med andre involverte om problemløsning

Hva kan en forvente at foresatte gjør for å stoppe mobbing ?

- Ha klare forventinger til skolen
- Lar skolen ha regien
- Samarbeide om å stoppe mobbingen

Samarbeid

Skole skal ha hovedregi

PPT kan bidra med kompetanseheving og organisasjonsutvikling

PPT kan veilede mobber og offer i etterkant av mobbing

Helsesøster kan bidra i forhold til avdekking, og i være en støtte for offer i etterkant av mobbing

Politiet skal finne ut hvem som står bak når barn og unge blir utsatt for trusler om vold eller grov sjikanering